

25N Día Internacional para a eliminación
2021 da violencia contra as mulleres

UGT E CCOO DENUNCIAMOS E ACTUAMOS PARA ERRADICAR TODAS AS FORMAS DE VIOLENCIA CONTRA AS MULLERES

Manifiesto conxunto de CCOO e UGT

As Confederacións Sindicais da Unión Xeral de Traballadores (UGT) e de Comisións Obreiras (CCOO), co gallo do 25 de novembro de 2021, Día Internacional para a Eliminación da Violencia Contra as Mulleres, manifestamos o noso compromiso activo, determinante e irrevogable de erradicar todas as violencias machistas e as causas que as orixinan ou favorecen; unha violencia que, nas súas diferentes manifestacións, impídelle ás mulleres o exercicio pleno dos seus dereitos, entre outros, o dereito á liberdade, a seguridade, a autonomía, a igualdade e a dignidade; que, ademais, afectan gravemente á súa saúde, condicións laborais e de vida, xerándolles numerosas secuelas físicas, sexuais, psicolóxicas, económicas e sociais.

E, tantas veces, custándolles a propia vida. CCOO e UGT condenamos enerxicamente esta violencia que, na súa expresión máis dramática, se materializa no asasinato de decenas de mulleres e menores no transcurso do ano, deixando gravemente lesionadas a centenaes.

En coherencia cos nosos principios e valores, asumindo a nosa función mobilizadora e correctora de desigualdades, UGT e CCOO invitamos as persoas traballadoras e a cidadanía en xeral a secundaren os distintos actos e mobilizacións

que se realizan en todas as cidades e á mobilización mundial neste 25 de novembro de 2021. CCOO e UGT sinalamos a importancia de coñecer, detectar e actuar contra as distintas formas de violencia machista dirixida ás mulleres, que ademais de constituír unha violación grave dos dereitos humanos e constitucionais, supón a manifestación máis dramática das desigualdades e discriminacións por razón de sexo-xénero que persisten nunha sociedade de raíces patriarcais. Manifestamos que se trata dunha violencia sistémica, concretada nas súas diferentes manifestacións físicas, psicolóxicas, sexuais, económicas... por homes con crenzas patriarcais que non recoñecen os dereitos e autonomía das mulleres e que pretenden mantelas baixo o seu control e suxeición, impedíndolles con coacción e violencia o exercicio pleno dos seus dereitos fundamentais.

Sinalamos que esta mentalidade misóxina non só se mantén en termos preocupantes, senón que recuou polo avance de posicións negacionistas, sexistas e antifeministas, inzadas de mentiras, mantidas pola extrema dereita que, ademais, se reflicten na mingua de recursos institucionais dirixidos a combater esta violencia naquelas comunidades autónomas onde poden influír nos seus gobernos co seu voto.

En España, segundo os datos da Delegación do Goberno contra a Violencia de Xénero, entre o 1 de xaneiro do 2003 e o 28 de outubro do 2021, eran xa 1117 as mulleres asasinadas en España por violencia de xénero a mans das súas parellas ou exparellas. Desde o 1 de xaneiro do 2021 ata o 28 de outubro de 2021, xa foron asasinadas 36 mulleres, dous casos estanse investigando e 21 menores quedaron en orfandade. Así mesmo, desde o 2013 contabilízanse 44 asasinatos de menores por causa de violencia contra as súas nais.

CCOO e UGT consideramos moi alarmantes os datos dunha violencia con múltiples expresións que non só non se reduce, senón que durante a pandemia se agravou, e insistimos na necesidade de redobrar os esforzos na loita contra a violencia machista.

No 2020, como consecuencia das medidas sanitarias adoptadas fronte á COVID-19, e especialmente debido ao confinamento, aumentou a exposición das mulleres ás violencias machistas, ao tempo que se reduciron un 10,31 % as denuncias por violencia de xénero (case 20 000 menos), o cómputo de vítimas de violencia de xénero descendeu un 9,73 %, as medidas e ordes de protección diminuíron un 11,94 % e ditáronse 10 000 sentenzas condenatorias menos ca no ano anterior. Todo isto non se debeu, desgraciadamente, a un descenso da violencia machista, senón ás maiores dificultades das vítimas para ter autonomía, denunciar e defender os seus dereitos.

Como mostra deste agravamento, segundo datos achegados pola Delegación do Goberno contra a Violencia de Xénero respecto aos 98 días de confinamento, recibíronse 29 700 peticións de axuda, un 57,9 % máis ca no mesmo período do ano anterior; as chamadas ao 016 tamén aumentaron un 41,4 % ata 26 417; aumentou un 457,9 % o número de consultas por correo electrónico, ata 703, e o novo apoio psicolóxico por whatsapp atendeu 2 580 consultas de contido verificado.

O ano 2020 pechouse con 47 mulleres asasinadas pola súa parella ou exparella, das que só sete denunciaran, é dicir, menos do 15 %. Deses sete casos, en catro os xulgados non acordaran medidas protectoras ou procedérase ao arquivo porque a vítima se acollera ao seu dereito a non declarar; noutros dous casos, houbo quebrantamento da medida ou pena de afastamento; e no último caso, a sentenza xa estaba cumprida. Cos crimes quedaron orfos e orfas 28 menores e asistimos con conmoción ao asasinato por esta causa de tres menores.

A estes arrepiantes datos únense outros non menos preocupantes, os que deu a *Macroenquisa de Violencia contra a Muller* de 2019, elaborada polo Centro de Investigacións Sociolóxicas por encargo da Delegación do Goberno contra a Violencia de Xénero:

- Unha de cada dúas mulleres (57,3 %) residentes en España de 16 ou máis anos sufriron violencia ao longo das súas vidas. Case 12 millóns de mulleres.
- Unha de cada cinco (19,8 %) sufrírona nos últimos 12 meses. Máis de catro millóns. As mulleres novas experimentana en maior medida: o 71,2 % das mulleres de 16 a 24 anos e o 68,3 % das mulleres de 25 a 34 anos sufriron algún tipo de violencia ao longo da súa vida. Tamén as mulleres maiores: o 42,1 % das que teñen 65 ou máis anos.
- O 13,7 % (case tres millóns) sufriron violencia sexual ao longo da súa vida e o 1,8 % (359 095 mulleres) nos últimos 12 meses.
- O 21,5 % (máis de catro millóns, é dicir, unha de cada cinco) sufriron violencia física ao longo da súa vida e o 1,7 % (351 770 mulleres) nos últimos 12 meses.
- O 6,5 % (1 322 052 mulleres) sufriron violencia sexual nalgún momento das súas vidas por parte dalgunha persoa coa que non manteñen nin mantiveron unha relación de parella, e o 0,5 % (103 487) nos últimos 12 meses.
- Un 2,2 % (453 371 mulleres) do total de mulleres de 16 ou máis anos residentes en España foron violadas algunha vez na súa vida.

— O 99,6% das mulleres que sufriron violencia sexual experimentárona por parte dun agresor home.

UGT e CCOO instamos a que se fortalezan os mecanismos de control, aplicación e seguimento do Pacto de Estado en materia de violencia de xénero, así como que se asegure a súa continuidade con carácter permanente, máis alá da súa data de finalización en setembro de 2022, como política governamental básica na loita contra a violencia machista, mediante os cambios normativos que se requiran.

CCOO e UGT instamos a que se aceleren as medidas, políticas e normativas dirixidas á aplicación total do Convenio de Istambul (2011, ratificado por España no 2014) sobre prevención, asistencia integral ás vítimas e loita contra todos os tipos de violencia contra as mulleres, sexan de carácter sexual, laboral, institucional, económica, acoso sexual ou outras violencias inflixidas pola parella ou exparella.

De xeito prioritario, UGT e CCOO reivindicamos a ratificación do Convenio 189 da OIT sobre as traballadoras e os traballadores domésticos. De todas as traballadoras susceptibles de sufrir acoso sexual e acoso por razón de sexo, as máis expostas son as mulleres con peores condicións laborais. Coa implantación do teletraballo, aumentan os riscos para moitas traballadoras e, aínda que todas elas están expostas, estano especialmente as traballadoras do emprego do fogar. Tamén reiteramos a nosa reclamación permanente de que se acelere o proceso de ratificación por España do Convenio 190 da OIT, aprobada por Consello de Ministros en setembro de 2021 e iniciado ante a OIT, un instrumento imprescindible para asegurar ambientes laborais libres de violencia e acosos, incluídos o acoso sexual e o acoso por razón de sexo.

UGT e CCOO reclamamos que se redobren os esforzos por parte do Goberno e do empresariado para fomentar o emprego estable e de calidade e mellorar os dereitos laborais e económicos das mulleres vítimas da violencia machista, en calquera das súas manifestacións, o que propoñemos que se aborde no marco do diálogo social.

O emprego é esencial e imprescindible para previr e combater a violencia de xénero. Cómpre mellorar e lograr a inserción laboral e un emprego de calidade para as vítimas de violencia de xénero.

No 2019 houbo 1194 contratos bonificados, dos que 840 foron temporais e 354 indefinidos, é dicir, un 70,35% deste tipo de contratación tivo carácter temporal e só o 29,65% era indefinido.

E no 2020, dos 484 contratos bonificados rexistrados, 345 foron temporais e 139 indefinidos, é dicir, 71,28% e 28,72%, respectivamente.

Estas cifras indican que, ademais de ser escaso o emprego que se xera con esta medida, trátase de emprego mormente precario.

Por todo isto, CCOO e UGT:

■ Instamos o Goberno central e os Gobernos autonómicos e locais a que dediquen recursos e garantan o carácter permanente e esencial dos servizos de prevención e de atención integral ás vítimas de violencias machistas, que contén cos equipos interdisciplinares especializados necesarios e que se garanta o seu papel de servizo público.

■ Demandamos dos distintos gobernos, autoridades e organismos europeos e internacionais, e de maneira especial ao Goberno central, que atendan e cumpran os compromisos derivados da aplicación integral do Convenio de Istambul (2011).

■ Instamos a que se cumpran os obxectivos da Axenda 2030 de Nacións Unidas, que sitúan a igualdade de xénero e o apoderamento de mulleres e nenas no centro do desenvolvemento sostible, para o que se require garantirles o dereito a unha vida libre de violencias machistas. E reclamamos ao Goberno a ratificación urxente do Convenio 189 da OIT e a aceleración do proceso de ratificación do convenio 190 da OIT xa emprendido.

■ Esiximos tolerancia cero fronte a todas as violencias machistas e sumámonos a loitar pola erradicación de todo tipo de condutas de violencia contra as mulleres, pola mellora dos seus dereitos e da súa protección, entendendo que pola nosa actuación no ámbito laboral debemos denunciar e participar activamente na prevención e protección fronte ao acoso sexual e ao acoso por razón de sexo no traballo e na mellora dos dereitos socioeconómicos e laborais das mulleres vítimas destas violencias machistas.

■ Reclamamos que se actúe coa maior celeridade posible sobre as causas estruturais, en especial sobre a desigualdade e discriminacións por razón de sexo, impulsando tamén actuacións, programas e políticas de prevención, detección e intervención nos ámbitos educativo, cultural, económico, sanitario, etc., porque a mellor loita contra a violencia é impedir que se produza.

UGT e CCOO reafirmamos o noso compromiso con:

— A acción sindical, a formación e a sensibilización para acadar a igualdade real e efectiva entre mulleres e homes no ámbito laboral.

— A inclusión de protocolos de actuación nas empresas e Administracións públicas fronte a casos de acoso sexual e acoso por razón de sexo.

— A atención xurídica e sindical ás vítimas de acoso sexual e acoso por razón de sexo no ámbito laboral.

— A negociación colectiva con medidas de acción positiva, os plans de igualdade para difundir e mellorar os dereitos laborais e a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes, como ferramentas correctoras das desigualdades e discriminacións en cada empresa e centro de traballo.

— A nosa colaboración e actuación coas organizacións competentes (Administracións públicas, asociacións de mulleres, etc.) para erradicar todo tipo de violencia contra as mulleres.

COMISIONS OBREIRAS e a UNIÓN XERAL DE TRABALLADORES

chamamos á participación nas distintas manifestacións que convoquen o conxunto de organizacións de mulleres, sociais e sindicais con esta finalidade, para manifestar o noso compromiso e repulsa de todo tipo de violencia contra as mulleres.

Este ano, nun contexto aínda de pandemia COVID-19, chamamos a que tales manifestacións se efectúen de forma que se garanta a protección da saúde pública e con respecto das normas sanitarias.